

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PRIIT PIKAMÄE IŠVADA,
pateikta 2023 m. gruodžio 7 d.¹

Byla C-680/22 P

**DD
prieš**

Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrą (FRA)

„Apeliacinis skundas – Viešoji tarnyba – Drausminės priemonės – Nušalinimas nuo pareigų – Administracinio tyrimo pradėjimas – *Prima facie* įrodymai – Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalis – Objektivus tyrėjo nešališkumas – Sąvoka „plagiatas“ – Ieškinys dėl panaikinimo ir žalos atlyginimo“

I. Įvadas

1. Apeliaciniame skunde apeliantas prašo panaikinti 2022 m. rugsėjo 7 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *DD / FRA* (T-470/20, EU:T:2022:511, toliau – skundžiamas sprendimas); juo šis atmetė jo ieškinį, kuriame jis prašė, pirma, panaikinti 2019 m. lapkričio 12 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (toliau – FRA) sprendimą skirti jam drausminę nuobaudą – nušalinimą nuo pareigų (toliau – sprendimas nušalinti nuo pareigų) ir 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą atmesti skundą dėl sprendimo nušalinti nuo pareigų ir, antra, atlyginti turtinę bei neturtinę žalą, kurią jis teigia patyręs.

2. Šiame apeliaciniame skunde, susijusiame su Europos Sąjungos viešosios tarnybos teise, pateikiami aštuoni pagrindai, kuriais apeliantas Bendrajam Teismui priekaištauja dėl kelių teisės klaidų. Atsižvelgiant į Bendrojo Teismo prašymą, šioje išvadoje daugiausia dėmesio bus skiriama apeliacinio skundo ketvirtajam pagrindui, kuriame apeliantas iš esmės kritikuoja Bendrojo Teismo atliktą administracinio tyrimo pradėjimo drausminės procedūros kontekste teisėtumo analizę. Konkrečiai kalbant, apeliantas teigia, kad Bendrasis Teismas padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, susijusią su reikalavimu, kad norėdama pradėti tyrimą administracija turėtų *prima facie* įrodymų.

3. Šioje byloje Teisingumo Teismas turi galimybę pareikšti nuomonę dėl reikalavimų, kurių reikia laikytis, kiek tai susiję su įrodinėjimo standartu, pagrindžiančiu tokio administracinio tyrimo pradėjimą. Panašiai Teisingumo Teismas turės pareikšti nuomonę ir dėl to, kiek tiksliai administracija turi nurodyti Pareigūnų tarnybos nuostatuose įtvirtintų pareigų pažeidimus, kuriais ji kaltina atitinkamą pareigūną, ir dėl to, ar ji privalo nurodyti konkrečius ginčui taikytinos

¹ Originalo kalba: prancūzų.

versijos Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), kurie, kaip teigiama, buvo pažeisti. Taip Teisingumo Teismas plėtos savo jurisprudenciją dėl Europos Sąjungos drausminių priemonių sistemoje įtvirtintų procesinių garantijų.

II. Teisinis pagrindas

Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai

4. Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Pareigūnas atlieka savo pareigas ir vykdo veiklą vadovaudamasis tik Sąjungos interesais. Jis nesiekia gauti ir nepriima jokios vyriausybės, institucijos, organizacijos ar jo institucijoje nedirbančio asmens nurodymų. Patikėtas pareigas jis atlieka objektyviai, nešališkai ir laikydamasis pareigos būti lojaliu Sąjungai.“

5. Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnyje numatyta:

„Pareigūnas susilaiko nuo bet kokių veiksmų ar elgesio, kurie gali daryti žalą jo užimamam postui.“

6. Pareigūnų tarnybos nuostatų 21 straipsnyje nurodyta:

„Bet kurio rango pareigūnas padeda ir teikia pasiūlymus savo viršininkams; jis yra atsakingas už savo pareigų vykdymą.

Už bet kurį tarnybos padalinį atsakingas pareigūnas savo viršininkams atsako už jam suteiktų įgaliojimų ir už nurodymų, kurias jis paskyrė [kuriuos jis davė], atlikimą. Jo pavaldinių atsakomybė jokių būdu jo neatleidžia nuo jo paties atsakomybės.“

7. Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnis, kuris yra šių nuostatų VI antraštinėje dalyje „Drausminės priemonės“, suformuluotas taip:

„1. Pareigūnui arba buvusiam pareigūnui, tyčia ar dėl aplaidumo nesilaikiusiam pagal šiuos Tarnybos nuostatus kylančių įsipareigojimų, gali būti taikoma drausminė nuobauda.

2. Jeigu [p]askyrimų tarnyba arba [Europos kovos su sukčiavimu tarnyba, toliau –] OLAF sužino faktų apie 1 dalyje minėtą įsipareigojimų nesilaikymą, jie [jos] gali pradėti administracinį tyrimą, kad patikrintų, ar įsipareigojimų nebuvo laikomasi.

3. Drausminės taisyklės, tvarka ir priemonės bei administracinio tyrimo taisyklės ir tvarka nustatytos IX priede.“

8. Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 1 straipsnyje numatyta:

„1. Kai OLAF atliekamas tyrimas nustato, kad institucijos pareigūnas ar buvęs pareigūnas gali būti asmeniškai įtrauktas, tas asmuo skubiai apie tai informuojamas, jeigu tai nekenkia tyrimui. Bet kokių atveju, baigus tyrimą negalima daryti išvadų, kuriose pareigūnas būtų įvardijamas, jeigu tam pareigūnui nebuvo sudaryta galimybė paaiškinti su juo susijusių faktų. Išvadose daroma nuoroda į tokius paaiškinimus.

2. Tais atvejais, kai tyrimo tikslais būtinas visiškas slaptumas ir reikia atlikti tyrimo procedūras, priklausančias šalies teismų institucijai, įpareigojimo iškviešti pareigūną pasiaiškinti vykdymas, [p]askyrimų tarnybai sutikus, gali būti atidėtas. Tokiais atvejais jokia drausminė procedūra negali būti pradėta, kol pareigūnui suteikiama galimybė paaiškinti aplinkybes.

3. Jeigu po OLAF tyrimo pareigūnui, kuriam buvo pateikti įtarimai, negalima iškelti jokios bylos, OLAF direktoriaus sprendimu toks tyrimas baigiamas nesiimant jokių tolesnių veiksmų, OLAF direktorius apie tai raštu informuoja pareigūną. Pareigūnas gali pareikalauti, kad šis sprendimas būtų įtrauktas į jo asmens bylą.“

9. Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 2 straipsnyje nurodyta:

„1. Šio priedo 1 straipsnyje nustatytos taisyklės, padarius būtinų pakeitimų, taikomos kitiems administraciniams tyrimams, kuriuos atlieka [p]askyrimų tarnyba.

2. Baigusi tyrimą [p]askyrimų tarnyba informuoja atitinkamą asmenį ir praneša jam tyrimų ataskaitos išvadas bei, gavusi atitinkamą prašymą ir laikydamasi trečiųjų šalių teisėtų interesų apsaugos reikalavimų, perduoda visus dokumentus, tiesiogiai susijusius su jam iškeltais kaltinimais.

<...>“

III. Bylos aplinkybės, procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

A. Ginčo aplinkybės

10. 2000 m. rugpjūčio 1 d. apeliantas buvo vienos Sąjungos įstaigos – Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro (EUMC), dabar FRA – sudaryti tarnybos sutartis įgaliotos tarnybos (toliau – STSĮT) įdarbintas laikinuoju tarnautoju pagal Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų (toliau – KTĮS) 2 straipsnio a punktą. Iš pradžių jis buvo įdarbintas pagal terminuotą sutartį, o nuo 2006 m. gruodžio 16 d. su juo buvo sudaryta neterminuota sutartis.

11. 2013 m. birželio 13 d. raštu tuometinis FRA direktorius informavo apeliantą apie savo sprendimą nutraukti jo darbo sutartį.

12. 2015 m. spalio 8 d. Sprendimu *DD / FRA* (F-106/13 ir F-25/14, EU:F:2015:118) Tarnautojų teismas panaikino sprendimą nutraukti darbo sutartį, nes prieš priimdamas šį sprendimą FRA direktorius aiškiai nepranešė apeliantui apie tai, kad dėl įvairių incidentų svarstė galimybę nutraukti jo darbo sutartį, taip pat nepasiūlė jam pateikti pastabų šiuo klausimu.

13. 2016 m. vasario 29 d. FRA, vadovaujama naujo direktoriaus, vykdydama 2015 m. spalio 8 d. Sprendimą *DD / FRA* (F-106/13 ir F-25/14, EU:F:2015:118) grąžino apeliantą į pareigas.

14. Tą pačią dieną elektroniniu laišku apelianto departamento vadovas paprašė apelianto ne vėliau kaip iki 2016 m. kovo 18 d. parengti 15–20 puslapių vidinį pranešimą apie tarptautinio ir ES lygmens žmogaus teisių standartus ir jurisprudenciją, susijusią su minties, sąžinės ir religijos laisve.

15. 2016 m. kovo 18 d. elektroniniu laišku apeliantas savo departamento vadovui nusiuntė 31 puslapio dokumentą, apibūdintą kaip „pirminis pranešimo apie religijos laisvę projektas“ ir pavadintą „Vidinis informacinis pranešimas apie galimus svarbius FRA projektus, susijusius su minties laisve“ (toliau – aptariamas pranešimas).
16. 2016 m. balandžio mėn. pradžioje aptariamas pranešimas buvo įregistruotas FRA dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS), prie kurios galėjo prisijungti visi apelianto kolegos.
17. 2016 m. balandžio 7 d. apelianto departamento vadovas informavo apeliantą, kad perdavė aptariamą pranešimą FRA direktoriui, ir pasiūlė jam nusiųsti vienam iš savo kolegų nuorodą į šį FRA dokumentų valdymo sistemoje užregistruotą dokumentą, kad galėtų susipažinti su šiuo dokumentu ir jame išdėstyta analize.
18. 2017 m. spalio 16 d. elektroniniu laišku apelianto departamento vadovas paprašė peržiūrėti aptariamą pranešimą ir išplėsti religijos laisvei skirtą analizę Sąjungos požiūriu, atsižvelgiant į galimą paskelbimą.
19. Be to, 2017 m. lapkričio 7 d. apeliantas pateikė vidaus skundą dėl savo 2016 m. vertinimo ataskaitos, teigdamas, kad jo efektyvumo, gebėjimų ir elgesio vertinimas turėjo būti „labai geras“, o ne „patenkinamas“. Šiomis aplinkybėmis dėl aptariamo pranešimo apeliantas, viena vertus, nurodė, kad tenka apgailestauti dėl to, kad nors per vertinimo pokalbį jo departamento vadovas, kaip vertintojas, patvirtino, kad pranešimas yra labai naudingas ir juo buvo pasiektas tikslas, paskesnėse savo pastabose jį sukritikavo. Kita vertus, apeliantas teigė, kad vertintojo pastabos dėl to, jog aptariamą pažymą didžiąja dalimi sudarė nuorodos į jurisprudenciją, yra netikslios, nes pranešime taip pat buvo pateikta teisinė, koncepcinė ir politinė analizė.
20. 2017 m. gruodžio 1 d. apeliantas pateikė peržiūrėtą aptariamo pranešimo versiją.
21. 2017 m. gruodžio 5 d. FRA direktorius atmetė apelianto pateiktą vidaus skundą dėl jo 2016 m. vertinimo ataskaitos. Ta proga FRA direktorius nurodė, kad buvo informuotas apie tai, jog ginčijamas pranešimas didžiąja dalimi yra tiesioginė kelių šaltinių, visų pirma Europos Tarybos dokumentų, kurie nebuvo nurodyti šiame pranešime, kopija, ir kad apeliantas nepranešė savo departamento vadovui apie šią faktinę aplinkybę ir leido jam manyti, kad šis pranešimas yra jo paties darbo rezultatas.
22. 2018 m. vasario 9 d. FRA direktorius kreipėsi į OLAF dėl galimybės pradėti apelianto elgesio administracinį tyrimą.
23. 2018 m. kovo 20 d. OLAF nusprendė nepradėti tyrimo, nes nebuvo „pakankamai įrodymų, kad būtų sukčiavimo, korupcijos ar kitų neteisėtų veiksmų“.
24. 2018 m. kovo 23 d. FRA direktorius pradėjo administracinį tyrimą dėl apelianto elgesio, susijusio su aptariamu pranešimu. Paskirtasis tyrėjas nurodė, kad interesų konflikto nėra. Šiuo tyrimu siekta nustatyti, pirma, kokių konkrečiai mastu apeliantas aptariamą pranešimą pateikė kaip savo darbo rezultatą, kuriame buvo pateiktos ištraukos iš su FRA nesusijusių dokumentų, kurie nei buvo cituojami, nei į juos pateiktos nuorodos; antra, kuriems iš šių dokumentų galbūt taikomos autorių teisės; trečia, ar yra kitų apeliantui dirbant FRA parengtų minties, sąžinės ir religijos laisvės srities dokumentų, kurie atitiktų minėtas dvi sąlygas, ir, ketvirta, prireikus, ar buvo pažeisti Pareigūnų tarnybos nuostatai arba intelektualinės nuosavybės teisės.

25. 2018 m. balandžio 23–24 d. tyrėjas apklausė septynis liudytojus ir apeliantą, šis pateikė tyrėjui rašytines pastabas.
26. 2018 m. birželio 17 d. tyrėjas išsiuntė apeliantui savo preliminarias išvadas.
27. 2018 m. liepos 2 d. apeliantas pateikė pastabas dėl tyrėjo preliminarinių išvadų.
28. 2018 m. liepos 23 d. tyrėjas pateikė galutinę ataskaitą (toliau – tyrimo ataskaita) su išvada, jog apeliantas nesilaikė Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 ir 21 straipsnių, taip pat neįvykdė lojalumo ir bendradarbiavimo pareigų. Tyrėjas iš esmės pažymėjo, kad, pirma, kito asmens darbo kopijavimas ir naudojimas nepateikiant nuorodų į jį ir jo pateikimas kaip savo yra tam tikra apgaulės, nesąžiningumo ir neteisėto pasisavinimo forma, prieštaraujanti ne tik Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsniui, bet ir beveik visoms moralės normoms; antra, apeliantas sąmoningai suklaidino savo departamento darbuotojus ir nuslėpė svarbią informaciją, taip pažeisdamas Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 ir 12 straipsnius; trečia, tai, kad apeliantas aptariamą pranešimą, kurio didžiąją dalį sudarė kopija, rengė tris savaites, yra dar vienas, palyginti nedidelis, Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnio pažeidimas; ketvirta, aptariamo pranešimo nurodymas kaip pasiekimo per 2016 m. įvertinimą buvo klaidinantis ir taip pat pažeidžiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnį; penkta, naudojant medžiagą, kuriai taikoma autorių teisių apsauga, prieš tai neinformavus autoriaus, t. y. Europos Tarybos, taip pat buvo pažeistas Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnis; šešta, apeliantas elgėsi klaidinančiai ir (arba) nesąžiningai, todėl neveikė vien Sąjungos interesų labui, taip pažeisdamas Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 straipsnį ir lojalumo pareigą, ir, septinta, kitų autorių kūrinius panaudojant be nuorodos į juos ir neinformuojant savo vadovų buvo pažeistas Pareigūnų tarnybos nuostatų 21 straipsnis ir apelianto pareiga bendradarbiauti.
29. 2018 m. spalio 15 d. apeliantas buvo išklaustas FRA direktoriaus pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 3 straipsnį ir vėliau tą pačią dieną pateikė rašytinį pareiškimą.
30. 2018 m. spalio 23 d. sprendimu FRA direktorius inicijavo apeliantui drausminę procedūrą drausmės komisijoje. Apie šį sprendimą apeliantui pranešta 2018 m. lapkričio 7 d.
31. 2019 m. vasario 26 d. FRA direktoriaus sprendimu buvo sudaryta drausmės komisija.
32. 2019 m. vasario 27 d. FRA direktorius pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnį parengė pranešimą drausmės komisijai (toliau – FRA direktoriaus pranešimas).
33. 2019 m. kovo 21 d. apeliantas pateikė drausmės komisijos pirmininkui atsiliėpimą į pranešimą.
34. 2019 m. kovo 22 d. apeliantas buvo išklaustas drausmės komisijoje.
35. 2019 m. gegužės 7 d. drausmės komisija, vadovaudamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 18 straipsniu, pateikė motyvuotą nuomonę; joje pripažino pagrįstais kaltinimus dėl elgesio, kuriuo apeliantas pažeidė Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 ir 21 straipsniuose nustatytas pareigas, t. y. dėl to, kad jis kitų asmenų raštus pateikė kaip savo darbą, nenurodydamas šaltinių. Drausmės komisija rekomendavo apeliantą pažeminti dviem lygiais, t. y. iki AD 7 lygio. Ji nenurodė jokių lengvinančių aplinkybių.

36. Drausmės komisija iš esmės pažymėjo, kad, pirma, apeliantas veikė atsižvelgdamas ne tik į Sąjungos, bet ir į savo interesus, nes siekė, kad būtų įvertintas už tekstą, kurio autorius jis nebuvo; antra, jis nesiėlgė taip atsakingai, kaip tikimasi iš FRA tarnautojo; trečia, jo veiksmai galėjo pakenkti FRA reputacijai ir, ketvirta, pateikdamas kitų asmenų darbą kaip savo jis nepadėjo savo aukštesniesiems vadovams ir net veikė prieš juos.

37. Drausmės komisija nustatė, kad apeliantas pažeidė, pirma, Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 straipsnį, sąmoningai pateikdamas nukopijuotą darbą kaip savo; antra, Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnį, nes svetimo darbo pateikimas kaip savo galėjo turėti neigiamos įtakos apelianto reputacijai; ir, trečia, Pareigūnų tarnybos nuostatų 21 straipsnį, nes apeliantas neatliko jam pavestų užduočių, bet pateikė kitų asmenų darbą kaip savo ir kilo rizika, kad aptariamas pranešimas ar jo ištraukos bus įtrauktos į vieną ar kelis FRA paskelbtus dokumentus, o tai galėjo pakenkti pačios FRA reputacijai.

38. 2019 m. liepos 11 d. apeliantas buvo išklaustas FRA direktoriaus pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 22 straipsnį ir pateikė rašytinį pareiškimą.

39. 2019 m. spalio 11 d. apeliantas gavo 2019 m. spalio 10 d. direktoriaus raštą, jame direktorius išreiškė savo ketinimą skirti jam nuobaudą – nušalinimą nuo pareigų – ir paragino per dešimt darbo dienų raštu pateikti savo pastabas šiuo klausimu.

40. 2019 m. spalio 24 d. apeliantas išsiuntė savo pastabas FRA direktoriui.

41. 2019 m. lapkričio 12 d. FRA direktorius, kaip STSIT, priėmė sprendimą dėl nušalinimo nuo pareigų, šis įsigaliojo 2019 m. lapkričio 15 d. Tame sprendime FRA direktorius pritarė drausmės komisijos išvadoms, išskyrus siūlomą nuobaudą, nes manė, kad pareigų pažeminimas nepakankamai atspindi Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 ir 21 straipsniuose numatytų profesinių pareigų pažeidimų sunkumą. FRA direktorius konkrečiai atkreipė dėmesį į tai, kad Drausmės komisija nenurodė lengvinančių aplinkybių, bet nurodė sunkinančias aplinkybes, t. y. kad apelianto elgesys buvo tyčinis, kad jis bandė pelnyti asmeninį pripažinimą už darbą, kuris yra plagiatas, kad nepripažino savo elgesio sunkumo ir kad kilo realus pavojus pakenkti FRA reputacijai; kita vertus, buvo rimtai suabejota pasitikėjimo ryšiu.

42. Be to, FRA direktorius išreiškė nuomonę, kad Drausmės komisija nepakankamai atsižvelgė į Pareigūnų tarnybos nuostatų pažeidimų sunkumą, kiek tai susiję, pirma, su apelianto elgesiu, kurį FRA direktorius apibūdino kaip „sunkiausią pažeidimą“, ir, antra, su tokio elgesio pasekmėmis FRA reputacijai, nes, jo manymu, apeliantas, veikdamas vienas, per ilgą laiką sąmoningai sukėlė didelį pavojų pakenkti šiai reputacijai. FRA direktorius sutiko su Drausmės komisijos išvada, kad buvo rimtai suabejota pasitikėjimo ryšiu, tačiau laikėsi požiūrio, kad šis ryšys buvo negrįžtamai nutrauktas ir kad dėl to pareigų pažeminimas nėra tinkama sankcija.

43. 2019 m. gruodžio 16 d. apeliantas pateikė skundą dėl sprendimo nušalinti nuo pareigų.

44. 2020 m. balandžio 15 d. FRA direktorius priėmė sprendimą, kuriuo šis skundas buvo atmestas.

B. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

45. 2020 m. liepos 23 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo SESV 270 straipsniu pagrįstą apelianto ieškinį, jame šis prašė panaikinti sprendimą nušalinti jį nuo pareigų ir prireikus sprendimą atmesti minėtą skundą, taip pat atlyginti turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis teigia patyręs.

46. Grįsdamas savo ieškinį apeliantas nurodė aštuonis pagrindinius pagrindus ir vieną papildomą pagrindą, grindžiamus:

- pirma, teisinio saugumo principo pažeidimu, teisės klaidomis ir akivaizdžia vertinimo klaida, 1936 m. balandžio 9 d. *Bundesgesetz über das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Kunst und über verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)* (Federalinis autorių teisių į literatūros ir meno kūrinius ir gretutinių teisių įstatymas) (*BGBL.* 1936, 111/1936) 7 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsnio pažeidimu, nes, pirma, plagiatas buvo pripažintas pažeidžiančiu Pareigūnų tarnybos nuostatus, antra, nukopijuoti tekstai nebuvo saugomi pagal šį įstatymą ir, trečia, buvo pažeista jo saviraiškos laisvė,
- antra, kruopštumo pareigos arba rūpestingumo pareigos pažeidimu, padarytu tyrėjo, FRA direktoriaus (pradedant drausminę procedūrą, priimant sprendimą nušalinti nuo pareigų) ir drausmės komisijos, taip pat nekaltumo prezumpcijos ir aukšto įrodinėjimo standarto reikalavimo administracinių tyrimų ir drausminių procedūrų metu pažeidimu,
- trečia, tuo, kad FRA direktorius, veikdamas kaip STSIT, nebuvo neutralus, nešališkas ir objektyvus, nekaltumo prezumpcijos pažeidimu ir piktnaudžiavimu įgaliojimais,
- ketvirta, akivaizdžiomis apelianto padaryto Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 ir 21 straipsnių pažeidimo vertinimo klaidomis,
- penkta, neteisėtu administracinio tyrimo pradėjimu neturint *prima facie* įrodymų ir neteisėtu drausminės procedūros pradėjimu,
- šešta, tuo, kad tyrėjas nesilaikė tyrimo ribų, 2013 m. gegužės 22 d. FRA valdybos sprendimo 2013/01 dėl administracinių tyrimų ir drausminių procedūrų atlikimo 4 straipsnio 2 dalies ir 7 straipsnio 6 dalies pažeidimu, 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018, p. 39), 4 straipsnio 1 dalies a–d punktų ir 5 straipsnio 1 dalies a punkto pažeidimu ir, prieš pradedant taikyti Reglamentą 2018/1725, 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 102) 4 straipsnio 1 dalies a–d punktų, 5 straipsnio 1 dalies a punkto ir teismo sprendimo dėl panaikinimo pasekmių pažeidimu,
- septinta, tuo, kad tyrimą atlikęs asmuo nebuvo nešališkas, neutralus ir objektyvus,
- aštunta, teisės į gynybą ir būtent teisės būti išklausytam pažeidimu, Pareigūnų tarnybos nuostatų 1 ir 2 straipsnių bei IX priedo 12 straipsnio pažeidimu,
- devinta, subsidiariai – proporcingumo principo pažeidimu skiriant nuobaudą – nušalinimą nuo pareigų – atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kaltinamas apeliantas.

47. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas visiškai atmetė apelianto reikalavimus dėl panaikinimo ir žalos atlyginimo. Bendrasis Teismas taip pat nusprendė, kad nėra pagrindo tenkinti prašymų dėl proceso organizavimo priemonių.

IV. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

A. Procesas Teisingumo Teisme

48. Vadovaudamasis Procedūros reglamento 76 straipsnio 2 dalimi Teisingumo Teismas nusprendė nerengti posėdžio.

B. Šalių reikalavimai

49. Apeliantas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamą sprendimą,
- remiantis tuo, panaikinti 2019 m. lapkričio 12 d. FRA direktoriaus sprendimą skirti drausminę nuobaudą – nušalinimą nuo pareigų nuo 2019 m. lapkričio 15 d. ir, jei reikia, panaikinti 2020 m. balandžio 15 d. FRA direktoriaus sprendimą atmesti skundą, taip pat atlyginti apelianto patirtą turtinę ir neturtinę žalą,
- priteisti iš FRA visas bylinėjimosi išlaidas.

50. FRA Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą ir
- priteisti iš apelianto visas bylinėjimosi išlaidas.

V. Teisinis vertinimas

A. Pirminės pastabos

51. Kaip nurodžiau įžangoje, mano išvadoje bus nagrinėjamas tik ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas. Svarbu pažymėti, kad šiai byla būdingas tam tikras sudėtingumas, nes faktinės aplinkybės, dėl kurių kilo šis ginčas, jau išnagrinėtos kelių Sąjungos teismų sprendimuose. Siekiant geriau suprasti šios bylos esmę sudarančius teisinius klausimus, man atrodo tikslinga juos glaustai apibendrinti prieš pradedant pačią teisinę analizę.

52. Iškelti teisiniai klausimai yra susiję, pirma, su reikalavimais, kuriuos turi atitikti įrodinėjimo standartas, pagrindžiantis tokio administracinio tyrimo pradėjimą drausminės procedūros kontekste, antra, su tikslumo lygiu, kurį administracija turi pasiekti nustatydama Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytų pareigų pažeidimus, kuriais kaltinamas atitinkamas pareigūnas, ir, trečia, su administracijos pareiga nurodyti konkrečias Pareigūnų tarnybos nuostatų normas,

kurios buvo pažeistos. Savo analizėje paaiškinsiu Pareigūnų tarnybos nuostatų normas, reglamentuojančias drausminę procedūrą ir, be kita ko, tyrimo etapą, kad galėčiau patikrinti, ar Bendrojo Teismo motyvai atitinka šio teisinio reguliavimo reikalavimus.

53. Konkrečiau kalbant, parodysiu, kad Bendrasis Teismas neišnagrinėjo tyrimo procedūros pradėjimo pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnį teisėtumo. Visų pirma Bendrasis Teismas aiškiai nenurodė, kad tokio tyrimo prieš pareigūną pradėjimas pateisinamas tik tokiu atveju, kai yra pagrindo manyti, kad pareigūnas neįvykdė Pareigūnų tarnybos nuostatuose nurodytų pareigų. Kadangi atrodo, kad Bendrasis Teismas pradėjo nuo prielaidos, jog toks požiūris galimas ir nagrinėjant tariamą autorių teisių pažeidimą, jo motyvuose, mano nuomone, padaryta teisės klaida.

B. Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo

1. Šalių argumentai

54. Apeliacinio skundo ketvirtajame pagrinde apeliantas iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad šis skundžiamo sprendimo 101, 106, 107, 111–113 ir 122 punktuose padarė daug teisės ir akivaizdžių vertinimo klaidų, taip pat iškraipė įrodymus, vertindamas, ar administracinis tyrimas buvo tinkamai pradėtas, ir nepateikė pakankamų motyvų šiuo klausimu.

55. Pirma, apeliantas teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus ir skundžiamo sprendimo 107 punkte padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, nes iš byloje esančių dokumentų matyti, kad konsultavimosi su OLAF dokumentas buvo pridėtas tik prie FRA direktoriaus pranešimo ir apeliantas jį gavo tik po 2019 m. vasario 27 d. Vadinasi, apeliantas nebuvo informuotas apie konsultavimosi su OLAF turinį nei pradėjus tyrimą 2018 m. kovo 23 d., nei, be to, 2018 m. spalio 23 d. iškėlus drausminę bylą. Todėl Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad apeliantas buvo pakankamai informuotas pradėjus tyrimą, ir pagal analogiją pritaikė 2005 m. spalio 5 d. Sprendimu *Rasmussen / Komisija* (T-203/03, EU:T:2005:346) suformuotą jurisprudenciją.

56. Antra, jis teigia, kad Bendrasis Teismas neįvertino teisinio konteksto, kuriame pradėtas administracinis tyrimas. Apelianto teigimu, reikia atsižvelgti į Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 1 ir 2 dalių tekstą, kuriame kalbama apie įrodymus, kad nesilaikyta Pareigūnų tarnybos nuostatų, t. y. apie pagrįstą įtarimą, grindžiamą *prima facie* įrodymais. Dėl šios priežasties pagrįsto įtarimo dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų pažeidimo patikrinimas remiantis *prima facie* įrodymais yra vienintelis teisėtas administracinio tyrimo tikslas. Be to, apeliantas mano, kad administracinis tyrimas iš esmės yra duomenų tvarkymas, kuris pagal Reglamento Nr. 45/2001 4 straipsnį turi būti vykdomas „apibrėžtais, aiškiais ir teisėtais tikslais“.

57. Apeliantas priduria, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą teigdamas, jog pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 1 ir 2 straipsnius nereikalaujama, kad paskyrimų tarnyba nurodytų konkrečias pažeistas Pareigūnų tarnybos nuostatų normas, nes šis klausimas veikia patenka į Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 45/2001 taikymo sritį. Galiausiai apeliantas teigia, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog administracinis tyrimas gali būti pradėtas tik siekiant patikrinti Pareigūnų tarnybos nuostatų, o ne intelektinės nuosavybės teisės, kuri nuo Pareigūnų tarnybos nuostatų nepriklauso, pažeidimą.

58. Trečia, apeliantas teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 111 punkte padarė teisės klaidą, nes atmetė galimybę taikyti 2008 m. liepos 8 d. Sprendime *Franchet ir Byk / Komisija* (T-48/05, EU:T:2008:257) suformuotą ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendime *Komisija / Nanopoulos* (T-308/10 P, EU:T:2012:370) patvirtintą jurisprudenciją, pagal kurią reikalaujama, kad prieš pradėdama drausminę procedūrą administracija turėtų pakankamai tikslių ir svarbių duomenų.

59. FRA teigia, kad ketvirtasis ieškinio pagrindas yra nepriimtinas, ir priduria, kad bet kuriuo atveju jis akivaizdžiai nepagrįstas. Ji tvirtina, kad šiame pagrinde apeliantas tik ginčija faktinių aplinkybių vertinimus, bandydamas juos pateikti kaip teisinį argumentą. Konkrečiau kalbant, jis iš esmės teigia, kad klausimas, ar būta įrodymais pagrįsto įtarimo, kad padarytas drausminis nusižengimas, ir klausimas, ar apeliantas galėjo suprasti jam pateiktus kaltinimus, yra fakto klausimai.

2. Vertinimas

a) Dėl teisės normų, kuriomis reglamentuojamas administracinis tyrimas

60. Manau, kad prieš nuodugnai nagrinėjant teisinius klausimus, kylančius šioje byloje, reikia glaustai išdėstyti teisinį pagrindą, kuriuo reglamentuojamas administracinis tyrimas drausmės srityje.

61. Visų pirma svarbu pažymėti, kad pagal Nuostatų 86 straipsnio 3 dalį „[d]rausminės taisyklės, tvarka ir priemonės bei *administracinio tyrimo taisyklės ir tvarka* nustatytos [šių Nuostatų] IX priede“ (pasviruoju šriftu išskirta mano). Iš šio priedo nuostatų matyti, kad drausminę procedūrą sudaro du atskiri etapai: pirmąjį etapą sudaro administracinis tyrimas, atliekamas tiek dėl kaltinimų, tiek dėl gynybos, pradedamas paskyrimų tarnybos sprendimu ir užbaigiamas tyrimo ataskaita po to, kai suinteresuotasis asmuo išklausomas dėl faktinių aplinkybių, dėl kurių jam reiškiami kaltinimai, o antrąjį etapą sudaro pati drausminė procedūra, kurią paskyrimų tarnyba pradeda remdamasi šia tyrimo ataskaita ir per kurią pareigūnas išklausomas prieš jam paskiriant nuobaudą².

62. Savo išvadoje byloje *DD / FRA* (C-587/21 P) turėjau progą išreikšti nuomonę dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 3 straipsnio, kuriuo siekiama reglamentuoti administracijos galimybes pasibaigus tyrimo etapui, aiškinimo. Nagrinėjama byla skiriasi nuo minėtos bylos tuo, kad yra susijusi su galimybe pradėti administracinį tyrimą. Taigi, tai yra pradinis šiame priede reglamentuojamos procedūros etapas.

63. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalį, „[j]eigu [p]askyrimų tarnyba arba OLAF sužino faktų apie 1 dalyje minėtą įsipareigojimų nesilaikymą, jie [jos] gali pradėti administracinį tyrimą, kad *patikrintų, ar įsipareigojimų buvo laikomasi*“ (pasviruoju šriftu išskirta mano). Pagal minėtą 1 dalį „[p]areigūnui arba buvusiam pareigūnui, tyčia ar dėl aplaidumo *nesilaikiusiam pagal šiuos Tarnybos nuostatus kylančių įsipareigojimų*, gali būti taikoma drausminė nuobauda“ (pasviruoju šriftu išskirta mano). Taigi bendrai aiškinant šias dvi dalis galima daryti išvadą, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalyje administracijai suteikiami įgaliojimai pradėti tyrimą, grindžiamą tariamu *pareigūno pareigų pagal Pareigūnų tarnybos nuostatus pažeidimu*. Mano nuomone, šioje išvadoje

² 2021 m. spalio 14 d. Sprendimas *Bernaldo de Quirós / Komisija* (C-583/19 P, EU:C:2021:844, 56 punktas).

reikia nuodugniai išnagrinėti klausimą, ar drausminė procedūra gali būti išplėsta ir apimti persekiojimą už kitų rūšių nusižengimus, kaip antai autorių teisių pažeidimus, ir tai, atrodo, siūloma keliuose skundžiamame sprendime pateiktuose Bendrojo Teismo teiginiuose.

64. Be to, iš Bendrojo Teismo jurisprudencijos matyti, kad sprendimas pradėti administracinį tyrimą nėra sprendimas asmens nenaudai, kurį būtų galima skusti ir prireikus dėl kurio panaikinimo būtų galima pareikšti ieškinį Sąjungos teismui³. Kaip matyti iš pačios šios nuostatos formuluotės, *tyrimu siekiama būtent leisti [p]askyrimų tarnybai patikrinti, ar buvo pažeistos pareigūnams tenkančios pareigos*, o tai reiškia, kad administracija negali būti susidariusi galutinės nuomonės. Šiomis aplinkybėmis taip pat negalima pamiršti, kad atitinkamam pareigūnui taikomas nekaltumo prezumpcijos principas, pagal kurį iš administracijos reikalaujama, kad ji per visą drausminę procedūrą kalbėtų saikingai. Atsižvelgiant į nurodytą tikslą, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 3 straipsnį toks tyrimas yra privaloma išankstinė bet kokios drausminės procedūros pradėjimo sąlyga⁴.

65. Nors institucijos turi didelę diskreciją pradėti ir vykdyti administracinius tyrimus, *vis dėlto turi būti pagrįstas įtarimas, kad buvo padarytas drausmės pažeidimas*⁵. Kitaip tariant, jos turi turėti „*prima facie* įrodymų“ prieš atitinkamą asmenį⁶. Kad apsaugotų pareigūno teises, administracija turi įsitikinti, kad prieš pradėdama tyrimą turės duomenų, leidžiančių teigti, jog atitinkamas asmuo pažeidė savo tarnybines pareigas, ir prieš pradėdama drausminę procedūrą turi turėti pakankamai tikslų ir reikšmingų įrodymų įtarimams pagrįsti. Atrodo, kad atsižvelgiant į sunkias ir neatšaukiamas pasekmes, kurių gali sukelti drausminė procedūra, tokį reikalavimą būtina nustatyti pradedant tyrimą⁷.

66. Savo išvadoje byloje DD / FRA (C-587/21 P) atkreipiau dėmesį į riziką, kad gali būti pakenkta atitinkamo pareigūno geram vardui ir profesinei reputacijai. Šiomis aplinkybėmis pažymėjau, kad prieš priimdama sprendimą iškelti drausminę bylą administracija privalėjo patikrinti veikų, kuriomis pareigūnas buvo kaltinamas, tikrumą ir sunkumą. Pagrįsdamas savo argumentus pacitavau kelias IX priedo nuostatas (būtent 22 straipsnio 2 dalį, 27 straipsnį ir 29 straipsnį), iš kurių aiškiai matyti, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų leidėjas puikiai suprato, kokį neigiamą poveikį pareigūno reputacijai gali turėti nepagrįstai iškelta drausminė byla⁸.

67. Viena vertus, atsižvelgiant į būtinybę apsaugoti atitinkamo pareigūno teises, turi būti nustatomi griežti reikalavimai dėl įrodinėjimo standarto. Kita vertus, reikia pažymėti, kad ankstesniuose punktuose paminėtos nuostatos yra susijusios su situacija, kai drausminė procedūra jau pradėta, o nagrinėjamoje byloje veikiau sprendžiamas klausimas dėl ribos, reikalingos administracinio tyrimo pradėjimui pagrįsti. Kadangi tokiu tyrimu kaip tik ir siekiama suteikti administracijai galimybę patikrinti, ar buvo pažeistos pareigos, kurių privalo laikytis pareigūnai, manau, kad būtų nepagrįsta abiejuose procedūros etapuose kelti vienodus reikalavimus. Atrodo, būtų labiau pagrįsta suteikti administracijai tam tikrą veiksmų laisvę pradinėje procedūros stadijoje. Šis klausimas taip pat bus nuodugniai išnagrinėtas šioje išvadoje.

³ 2003 m. kovo 13 d. Sprendimas *Pessoa e Costa / Komisija* (T-166/02, EU:T:2003:73, 59 punktas) ir 2008 m. liepos 8 d. Sprendimas *Franchet ir Byk / Komisija* (T-48/05, EU:T:2008:257, 367 punktas).

⁴ 2017 m. vasario 14 d. Sprendimas *Kerstens / Komisija* (T-270/16 P, EU:T:2017:74, 61 ir 62 punktai).

⁵ 2010 m. sausio 13 d. Sprendimas *A ir G / Europos Komisija* (F-124/05 ir F-96/06, EU:F:2010:2, 173 ir 188 punktai).

⁶ 2013 m. birželio 19 d. Sprendimas *Goetz / Regionų komitetas* (F-89/11, EU:F:2013:83, 185 punktas).

⁷ 2012 m. liepos 12 d. Sprendimą *Komisija / Nanopoulos* (T-308/10 P, EU:T:2012:370, 150 punktas).

⁸ Žr. mano išvados minėtoje byloje DD / FRA (C-587/21 P) 70 ir paskesnius punktus.

b) Dėl pareigūno pareigų, kurias pažeidus gali būti atliekamas administracinis tyrimas

68. Pirmasis nagrinėtinas klausimas susijęs su pareigūno pareigomis, kurias pažeidus gali būti pradėtas administracinis tyrimas. Kaip jau minėjau, Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 1 dalyje kalbama apie „pareigūnui <...> pagal <...> Tarnybos nuostatus kylančius įsipareigojimus“ (pasviruoju šriftu išskirta mano). Mano nuomone, dėl visose kalbinėse versijose vartojamų terminų negalima abejoti, kad tai yra *konkrečiai iš Pareigūnų tarnybos nuostatų kylantys įsipareigojimai*. Tokia išvada yra logiška, nes taisyklės, kuriomis reglamentuojami pareigūno ir jo institucijos santykiai, didžiąja dalimi buvo kodifikuotos šiais Pareigūnų tarnybos nuostatais.

69. Nors viešąją tarnybą reglamentuojančių teisės normų galima rasti visuose Sąjungos teisės sistemos normų hierarchijos lygmenyse, *Pareigūnų tarnybos nuostatai yra pagrindinis* Sąjungos institucijose dirbantiems *pareigūnams taikomos tvarkos dokumentas*, nes juose, be kita ko, išsamiai aprašytos jų teisės ir pareigos⁹. Kalbant apie kitus Sąjungos tarnautojus, tas pats pasakytina ir apie KTĮS, visų pirma dėl to, kad šiame dokumente numatoma pagal analogiją taikyti Pareigūnų tarnybos nuostatų sąlygas tarnautojams, kaip yra 11–26a straipsnių atveju¹⁰.

70. Kita vertus, teiginys, kad Sąjungos administracija turėtų persekioti ir už kitus teisės pažeidimus, įskaitant nacionalinės teisės normas dėl intelektinės nuosavybės srities, man atrodo neįtikinamas. Juo labiau kad šioje byloje visiškai neaišku, ar šie nacionalinės teisės pažeidimai sukelia baudžiamųjų pasekmių¹¹, o jei taip būtų, galėtų kilti klausimas, ar nereikėtų taikyti Pareigūnų tarnybos nuostatų 23 straipsnio, pagal kurį Sąjungos pareigūnai ir tarnautojai privalo laikytis „galiojančių įstatymų ir viešosios tvarkos apsaugos nuostatų“, kurie apima ir baudžiamąją teisę¹². Iš tikrųjų *tam prieštarauja ne tik Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalies formuluotė, bet ir pats drausminių priemonių dalykas, nes jos yra nukreiptos tik į pareigūno ir institucijos darbo santykius*. Tiesa, ši aplinkybė neužkerta kelio tam, kad pareigūnui įgyvendinant įgaliojimus būtų laikomasi tam tikrų taisyklių, kurios nėra aiškiai numatytos Pareigūnų tarnybos nuostatuose, todėl jas pažeidus taikomos drausminės priemonės.

71. *Vis dėlto būtina, kad šios taisyklės taptų darbo santykius nustatančios teisinės priemonės sudedamąja dalimi*, nes priešingu atveju nebūtų užtikrinama, kad pareigūnas būtų jų saistomas. Be to, tai turi būti taisyklės, kuriose Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 ir paskesniuose straipsniuose nustatytos pareigos būtų sukonkretintos pakankamai tiksliai, kad pareigūnas apie jas žinotų ir visiškai jų laikytųsi. Toks požiūris, man regis, yra būtinas, juolab kad, kaip teisingai nurodo apeliantas, Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 ir paskesni straipsniai *suformuluoti gana abstrakčiai ir bendrai, dažnai vartojant neapibrėžtas teises sąvokas*. Būtent dėl to pareigūnų tam tikrų pareigų turinys yra plačiau ir tiksliau aprašytas institucijų priimtuose gero elgesio kodeksuose¹³.

72. Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnį, kuriam Bendrasis Teismas skyrė ypač daug dėmesio, Europos Sąjungos teismai yra išaiškinę taip, kad šia nuostata siekiama užtikrinti orų pareigūnų įvaizdį, atitinkantį ypač korektišką ir garbingą elgesį, kurio galima tikėtis iš tarptautinėje viešojoje tarnyboje dirbančių darbuotojų, ir kad minėta nuostata, kaip ir Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 ir 21 straipsniai, yra viena iš konkrečių visiems pareigūnams tenkančių

⁹ Taip pat žr. mano išvadą byloje PV / Komisija (C-640/20 P, EU:C:2022:736, 69 punktas).

¹⁰ Pilorge-Vrancken, J., *Le droit de la fonction publique de l'Union européenne*, Bruylant, Namiūras, 2017, p. 248.

¹¹ Iš bylos medžiagos neaišku, ar už Austrijos teisės aktais reglamentuojamų autorių teisių pažeidimą baudžiama pagal baudžiamąją teisę, ar šie teisės aktai priskirti viešosios teisės sričiai.

¹² Šiuo klausimu žr. mano išvadą byloje PV / Komisija (C-640/20 P, EU:C:2022:736, 77 punktas).

¹³ Pilorge-Vrancken, J., *Le droit de la fonction publique de l'Union européenne*, Bruylant, Namiūras, 2017, p. 169.

lojalumo pareigos išraiškų. Vykdydamas lojalumo pareigą pareigūnas turi ne tik susilaikyti nuo veiksmų, kurie darytų žalą jo užimamam postui ir nederėtų su pagarba institucijai ir jos vadovams, bet ir – juo labiau jeigu jo pareigos yra aukšto lygio – elgtis taip, kad nekiltų jokių įtarimų dėl netinkamo elgesio, kad būtų išsaugoti jį su institucija siejantys pasitikėjimo ryšiai¹⁴. Kad ir kokia naudinga ši jurisprudencija būtų siekiant suprasti šios nuostatos prasmę, *ji negali pakeisti institucijos vidaus teisės aktuose tiksliai apibrėžtų darbo pareigų*.

73. Siekiant užkirsti kelią administracijos piktnaudžiavimo rizikai, svarbiausia kuo tiksliau apibrėžti pareigūno pareigas. Atsižvelgiant į administracijos įgaliojimus taikyti drausmines priemones pareigūnui, *jis turi turėti galimybę prašyti tokių priemonių teisminės kontrolės*. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nors sprendimas pradėti drausminę procedūrą nelaikomas sprendimu asmens nenaudai, kaip tai suprantama pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 91 straipsnį, jis vis dėlto gali būti skundžiamas netiesiogiai, reiškiant ieškinį dėl pareigūno nenaudai priimto galutinio drausminio sprendimo¹⁵.

74. Be to, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad aplinkybė, jog drausminė procedūra buvo užbaigta nepritaikius jokios drausminės nuobaudos atitinkamam pareigūnui, netrukdo Sąjungos teismui vykdyti sprendimo, kuriuo suinteresuotojo asmens atžvilgiu pradėta drausminė procedūra, teisėtumo kontrolės¹⁶. Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta teisė į veiksmingą teisminę gynybą būtų rimtai pažeista, jei Sąjungos teismas negalėtų *pats patikrinti, ar atitinkamas pareigūnas iš tikrųjų nevykdė Pareigūnų tarnybos nuostatuose nurodytų pareigų, kurios prireikus sukonkretinamos vidaus teisės aktais*. Taigi išankstinis ir pakankamai išsamus pareigūno pareigų apibrėžimas padeda užtikrinti veiksmingą teisminę gynybą.

75. Kalbant apie šią bylą, reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 16 punkte Bendrasis Teismas nurodė, jog *tyrimo tikslas buvo nustatyti, ar buvo pažeisti Pareigūnų tarnybos nuostatai arba intelektinės nuosavybės teisė*. Šiuo atžvilgiu noriu pažymėti, kad Bendrasis Teismas neišsakė nuomonės nei dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalies taikymo srities, nei dėl to, kad, kaip paaškiniau ankstesniuose punktuose, šia nuostata galima paneigti bet kokią galimybę patraukti atsakomybėn už intelektinės nuosavybės teisės pažeidimus drausminėse bylose. Nors Bendrasis Teismas remiasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 ar 21 straipsniais, skundžiamo sprendimo 65 punkte jis pats pripažįsta, kad šiose nuostatose „plagiatas“ nėra nurodytas kaip neteisėtas elgesys. Taigi iš Bendrojo Teismo motyvų *neaišku, ar apeliantas kaltinamas autorių teisių pažeidimu, kaip tai reglamentuojama Austrijos teisėje, ar Pareigūnų tarnybos nuostatuose nurodytų pareigų pažeidimu*.

76. Be to, reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 66 ir paskesniuose punktuose nagrinėjo, ar apelianto elgesys galėjo daryti žalą jo užimamam postui pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnį. Vis dėlto iš skundžiamo sprendimo 68 punkto motyvų neaišku, kokia teisės norma Bendrasis Teismas grindžia šią išvadą. Priešingai, Bendrasis Teismas pateikia bendras pastabas dėl sąvokos „plagiatas“ meno ir literatūros srityse, paskui kaltina apeliantą profesionalumo stoka. Kadangi pareiga, kurią tariamai pažeidė apeliantas, tiksliai nenurodyta, galima daryti prielaidą, kad iš tiesų turimas omenyje baudimas už autorių teisių pažeidimus.

¹⁴ Šiuo klausimu žr. 1997 m. gegužės 15 d. Sprendimą *N / Komisija* (T-273/94, EU:T:1997:71, 127 ir 129 punktai), paliktą nepakeistą apeliacine tvarka priimta 1998 m. liepos 16 d. Nutartimi *N / Komisija* (C-252/97 P, EU:C:1998:385), ir 1999 m. gegužės 19 d. Sprendimą *Connolly / Komisija* (T-34/96 ir T-163/96, EU:T:1999:102, 124, 127 ir 128 punktai).

¹⁵ 2003 m. kovo 13 d. Sprendimas *Pessoa e Costa / Komisija* (T-166/02, EU:T:2003:73, 37 punktas) ir 2008 m. liepos 8 d. Sprendimas *Franchet ir Byk / Komisija* (T-48/05, EU:T:2008:257, 340 punktas).

¹⁶ 2010 m. sausio 13 d. Sprendimas *A ir G / Komisija* (F-124/05 ir F-96/06, EU:F:2010:2, 352 punktas).

77. Skundžiamo sprendimo 70 punkte Bendrasis Teismas remiasi pareigūno lygiu, taip pat tuo, kad jis užėmė atsakingas pareigas ir kad FRA jam buvo pavedusi atlikti teisinius tyrimus ir analizę bei teikti patarimus dėl politikos formavimo. Vis dėlto Bendrasis Teismas nenurodo jokios konkrečios Pareigūnų tarnybos nuostatų ar FRA vidaus teisės aktų nuostatos, pagal kurią dokumento šaltinių nenurodymas būtų laikomas prieštaraujančiu Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnyje nustatytiems reikalavimams. Šis praleidimas dar rimtesnis dėl to, kad profesinės pasekmės apeliantai buvo sunkios. Dera priminti, kad drausminė procedūra baigėsi nušalinimo nuo pareigų nuobauda, kuri skiriama tik sunkiausiais atvejais¹⁷.

78. Skundžiamo sprendimo 72 punkte Bendrasis Teismas remiasi „leidinių rengimo ir rezultatų pateikimo vidaus taisyklėmis“, nenurodydamas, kokia yra šio dokumento teisinė reikšmė FRA vidaus teisinėje sistemoje. Bendrasis Teismas pažymi, kad iš šių taisyklių aiškiai matyti nuorodų į šaltinius svarba. Vis dėlto *Bendrasis Teismas nenurodo tikslios atitinkamos taisyklės formuluotės ir nepaaiškina, ar už bet kokių šių taisyklių pažeidimą automatiškai skiriamos drausminės nuobaudos*. Remiantis siauru aiškinimu, kurio laikosi Bendrasis Teismas, atrodo, kad taip ir yra. Vis dėlto tam, kad toks dokumentas būtų teisinis pagrindas taikyti tokias priemones pareigūnui, turi būti tiksliai išaiškinta jo teisinė galia, o to Bendrasis Teismas akivaizdžiai nepadarė.

79. Kita vertus, atrodo, kad Bendrasis Teismas remiasi argumentu, grindžiamu apelianto eitų pareigų pobūdžiu; tai reikštų, kad jis būtinai žinojo apie nurodytą Pareigūnų tarnybos nuostatuose nustatytą įpareigojimų pažeidimą. Kadangi *atrodo, kad šiuo argumentu siekiama atleisti Bendrąjį Teismą nuo pareigos tiksliai nurodyti, iš kur kyla šis įpareigojimas*, manau, kad skundžiamo sprendimo 53–76 punktuose išdėstyti argumentai nėra nuoseklūs. Todėl apelianto kritika dėl Bendrojo Teismo taikyto požiūrio man atrodo pagrįsta.

80. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šiame analizės etape reikia priminti, kad *Bendrasis Teismas nenurodė, jog administracinio tyrimo objektas gali būti tik Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytų pareigūno įpareigojimų pažeidimai*. Bendrasis Teismas turėjo paaiškinti, kad dėl šios aplinkybės neatmetama galimybė išplėsti tokį tyrimą, kad jis apimtų ir intelektinės nuosavybės teisės pažeidimus, jeigu šių taisyklių laikymasis įeina į pareigūno pareigas; vis dėlto tai turi būti aiškiai numatyta teisiniuose dokumentuose, reglamentuojančiuose pareigūno ir jo institucijos darbo santykius¹⁸.

81. Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl minėtų „leidinių rengimo ir rezultatų pateikimo vidaus taisyklių“, kuriose būtų nustatytas įpareigojimas nurodyti dokumento šaltinius, teisinio pobūdžio. Kadangi Bendrasis Teismas neatsižvelgė į viešosios tarnybos teisės reikalavimus, visų pirma į tai, kad prieš pradėdant drausminę procedūrą pareigūnas turi žinoti savo pareigų savo institucijai apimtį, manau, kad jo argumentuose padaryta teisės klaida.

¹⁷ Pilorge-Vrancken, J., *Le droit de la fonction publique de l'Union européenne*, Bruylant, Namiūras, 2017, p. 225.

¹⁸ Neatmetu galimybės, kad autorių teisių apsauga gali būti priskirta prie pareigūno „Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytų įpareigojimų“, jeigu toks priskyrimas atliekamas teisiškai teisingai, pavyzdžiui, agentūros vidaus aktais, galinčiais sukelti reikiamą privalomąjį poveikį. Pažymiu, kad šioje byloje, pirma, Bendrasis Teismas nenustatė FRA taikomų „leidinių rengimo ir rezultatų pateikimo vidaus taisyklių“ teisinės galios ir, antra, kad šiose vidaus taisyklėse pareigūnui tik primenama, kad būtina atsižvelgti į tam tikrus reikalavimus, kurie iš esmės yra stilistinio pobūdžio (įskaitant reikalavimą „patikrinti ir pridėti nuorodas į atitinkamus ankstesnius darbus“), tačiau visi šie reikalavimai nėra pakelti į „Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytos pareigos“, kurios nevykdymas neabejotinai lemtų drausminę procedūrą, lygi. Trečia, svarbu pažymėti, kad nėra jokios aiškos nuorodos į autorių teises.

c) *Dėl reikalavimo pateikti „prima facie įrodymus“ pradedant administracinį tyrimą*

82. Kitas nagrinėtinas teisinis klausimas susijęs su reikalavimu pateikti „prima facie įrodymą“, pateisinantį tokio tyrimo pradėjimą. Kaip jau nurodžiau aptardamas administracinį tyrimą reglamentuojančius teisės aktus, turi būti *pagrįstai įtariama, kad buvo padarytas drausminis pažeidimas*. Prieš pradėdama tyrimą administracija turi įsitikinti, kad *turi duomenų, leidžiančių manyti, jog atitinkamas asmuo neįvykdė Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytų pareigų*. Dėl pirmą įvardytų priežasčių pradiniam procedūros etape jai turi būti suteikta tam tikra diskrecija¹⁹. Galiausiai savaime suprantama, kad kiekvienu atskiru atveju būtina išnagrinėti, ar tenkinamos sąlygos tokiam tyrimui pradėti.

83. Nagrinėjamoje byloje apeliantas remiasi tuo, kad nėra *prima facie įrodymų*, kuriais būtų galima pateisinti tyrimo prieš jį pradėjimą. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas iš tikrųjų nepriėmė sprendimo dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalies taikymo srities ir dėl to, kad pagal šią nuostatą gali tekti atmesti bet kokią galimybę patraukti atsakomybėn už autorių teisių pažeidimą per drausminę procedūrą. Jei Bendrasis Teismas būtų išreiškęs savo poziciją šiuo klausimu, būtų buvę galima atmesti argumentą dėl tyrimo pradėjimą pateisinančio *prima facie įrodymo*, bent jau kiek tai susiję su Austrijos teisės autorių teisių srityje pažeidimu.

84. Kaip teisingai nurodo apeliantas, *sąvoka „prima facie įrodymas“ logiškai reikalauja teisinio kvalifikavimo*. Dėl šios priežasties Bendrasis Teismas turėjo konstatuoti, kad FRA pažeidė drausminės tvarkos taisykles, nes pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalį iš esmės neleidžiama patraukti atsakomybėn už autorių teisių pažeidimą. Tokios išvados nebuvimas rodo, kad Bendrasis Teismas tinkamai neišnagrinėjo tyrimo procedūros prieš apelianą pradėjimo teisėtumo, o tai yra vertinimo klaida.

85. Kita vertus, reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas daugiausia dėmesio skyrė FRA nurodytam Pareigūnų tarnybos nuostatuose nustatytų įpareigojimų pažeidimui. Konkrečiau kalbant, Bendrasis Teismas rėmėsi Pareigūnų tarnybos nuostatų 11, 12 arba 21 straipsniais ir pagrindinį dėmesį kreipė Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsniui, siekdamas patikrinti, ar pakanka įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, jog apelianto elgesys galėjo padaryti žalos jo užimamam postui. Vis dėlto, kaip jau pažymėjau ankstesniuose punktuose, Bendrasis teismas nenagrinėjo, kokią teisinę galią turi „leidinių rengimo ir rezultatų pateikimo vidaus taisyklės“ ir ar šių taisyklių pažeidimo pakanka tyrimo prieš apelianą pradėjimui pagrįsti. Tokio požiūrio juo labiau reikėjo dėl to, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnis suformuluotas gana bendrai ir jame vartojamos neapibrėžtos teisinės sąvokos. Tai, kad apelianto tariamai pažeista Pareigūnų tarnybos nuostatuose įtvirtinta pareiga nebuvo tiksliai nustatyta, mano nuomone, rodo, kad Bendrasis Teismas atidžiai neišnagrinėjo, ar buvo tenkinamos sąlygos tokiam FRA tyrimui pradėti.

86. Mano nuomone, net ir tam tikros diskrecijos pripažinimas neatleidžia administracijos nuo *pareigos įrodyti, kad yra pakankamai įrodymų, leidžiančių manyti, jog buvo padarytas pažeidimas*. Iš tikrųjų kuo rimtesnis kaltinimas pareigūnui, tuo svarbiau įvykdyti šią pareigą. Tai, žinoma, juo labiau taikytina *pareigai iš anksto kuo tiksliau apibrėžti tyrimo dalyką*, atsižvelgiant į

¹⁹ Žr. šios išvados 67 punktą.

riziką pakenkti atitinkamo pareigūno geram vardui ir profesinei reputacijai. Pagarba teisei į gynybą ir teisiniam saugumui reikalauja, kad pareigūnui būtų suteikta galimybė suprasti jam pareikštą kaltinimą ir pateikti kalte paneigiančių įrodymų²⁰.

87. Vis dėlto atrodo, kad į šias aplinkybes Bendrojo Teismo sprendime neatsižvelgta. Atrodo, kad pastarasis vadovavosi FRA pozicija ir neįvertino faktų pagal drausminės tvarkos taisykles. Vadinasi, kadangi Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus dėl įrodinėjimo standarto, būtino administracinio tyrimo pradėjimui pateisinti, manytina, kad jo argumentuose padaryta teisės klaida.

d) Dėl pareigos nurodyti nuostatas, kurias, kaip teigiama, pareigūnas pažeidė

88. Toliau reikia išnagrinėti, ar pradėdama administracinį tyrimą administracija privalo nurodyti, kokios konkrečios Pareigūnų tarnybos nuostatų normos buvo pažeistos. Šis klausimas susijęs su skundžiamo sprendimo 106 punkte Bendrojo Teismo padaryta išvada, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 1 ir 2 straipsniuose tokios pareigos nenumatyta.

89. Vis dėlto man atrodo, kad vien šio argumento nepakanka, kad administracija būtų atleista nuo pareigos kuo tiksliau informuoti atitinkamą pareigūną apie tyrimo dalyką, ypač apie tai, kuo jis kaltinamas. Atsakant į šį klausimą drausminės sistemos nuostatas reikia vertinti veikiau kaip visumą. Iš šių nuostatų analizės matyti, kad prieš pradėdama tyrimą administracija turi turėti pakankamai įrodymų, leidžiančių manyti, jog atitinkamas asmuo pažeidė Pareigūnų tarnybos nuostatuose nurodytas pareigas. Atsižvelgiant į tai, kad sąvoka „*prima facie* įrodymas“ reikalauja teisinio kvalifikavimo, logiška daryti prielaidą, jog *administracija taip pat turi būti pasiekusi tam tikrą įsitikinimo lygį dėl nuostatų, kurios, jos nuomone, buvo pažeistos*. Kitaip tariant, atrodo nesuvokiama, kad administracija galėtų pradėti tyrimą neturėdama bent tam tikro supratimo apie konkrečiu atveju taikytinas nuostatas. Žinoma, tai nereiškia, kad vėliau administracija negali būti priversta pakeisti savo teisinės pozicijos, atsižvelgdama į tyrimo metu gautą informaciją, tačiau niekas nerodo, jog taip buvo nagrinėjamu atveju.

90. Be to, skundžiamo sprendimo 106 punkte Bendrasis Teismas priminė, kad pagal jo jurisprudenciją tai, kad pradedant drausminę procedūrą aiškiai nenurodytos Pareigūnų tarnybos nuostatų normos, kurios galiausiai buvo pripažintos pažeistomis, neužkerta kelio suinteresuoto pareigūno ar tarnautojo gynybai, jei iš kaltinimų, pareikštų pradedant šią procedūrą, jis galėjo tiksliai sužinoti, kokias nuostatas jis, kaip teigiama, pažeidė. Bendrasis Teismas nusprendė, kad toks sprendinys *a fortiori* taikytinas sprendimams pradėti tyrimą. Vis dėlto *nemanau, kad ši jurisprudencija prieštarauja pirma išdėstytiems argumentams, susijusiems su pareigūno teisės į gynybą užtikrinimu*, nes ji susijusi su konkrečia situacija, t. y. situacija, kai suinteresuotas pareigūnas – nors nebuvo aiškiai informotas apie pažeidimus, kuriuos, kaip teigiama, padarė, – bent jau gali suprasti, apie kokias nuostatas kalbama.

91. Kitaip nei byloje *Rasmussen / Komisija* (T-203/03), kuri buvo susijusi su pareigūno melagingais pareiškimais, pagrįstai laikomais elgesiu, galinčiu daryti žalą jo užimamam postui, kaip tai suprantama pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 12 straipsnį, šioje byloje nagrinėjama situacija, kai tarnautojas nenurodė dokumento šaltinių. Šiuo klausimu reikėtų pažymėti, kad šalių

²⁰ Tomac, J., „Régime disciplinaire“ leidinyje Giacobbo, V., Perillo, E. ir Picod, F., *Statut de la fonction publique de l'Union européenne: commentaire article par article*, Bruylant, Namiūras, 2017, p. 331, kur primenama, kad drausminių procedūrų atveju būtina paisyti procedūrinių garantijų.

nuomonės dėl šiuo klausimu privalomos pareigos buvimo labai skiriasi. Atsižvelgdamas į šią išvadą manau, kad kai kurių aptariamų Pareigūnų tarnybos nuostatų normų taikymas nėra toks aiškus, kaip teigia Bendrasis Teismas.

92. Visų pirma tai, kad FRA tyrimą apeliančio atžvilgiu grindė Austrijos teisės nuostatų autorių teisių srityje pažeidimu ir kartu kelių Pareigūnų tarnybos nuostatų normų pažeidimu, rodo, kad FRA nebuvo tikra dėl nurodomų pažeidimų teisinio kvalifikavimo. Darant prielaidą, kad šis teiginys yra teisingas, *atrodo nepagrįsta reikalauti, kad suinteresuotas pareigūnas pats atliktų reikiamą teisinį kvalifikavimą, nors už šią užduotį atsakinga tik institucija*. Dėl šių priežasčių manau, kad Bendrojo Teismo nurodyta jurisprudencija negali būti taikoma šioje byloje.

93. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti Bendrojo Teismo argumentus, kuriais grindžiamas teiginys, jog pradėdama administracinį tyrimą administracija neprivalo nurodyti, kokios konkrečios Pareigūnų tarnybos nuostatų normos, administracijos požiūriu, buvo pažeistos. Kaip pažymėjau savo analizėje, *tokią pareigą nustatyti būtina siekiant užtikrinti atitinkamo pareigūno teisės į gynybą apsaugą per drausminę procedūrą ir veiksmingą Sąjungos teismo teisminę kontrolę*.

94. Nors, atsižvelgiant į galimą faktinių aplinkybių neapibrėžtumą, administracijai būtina suteikti tam tikrą diskreciją, ypač pradiniam procedūros etape, tai nereiškia, kad ji gali būti atleista *nuo pareigos atsižvelgti į pareigūno interesą, kad jis nebūtų neteisėtai patrauktas atsakomybėn, nes tai gali pakenkti jo profesinei reputacijai*. Atvirkščiai, nusprenddama pradėti tyrimą arba jo nepradėti administracija prisiima didelę atsakomybę. Jeigu administracijai būtų leista atlikti tokį tyrimą dėl pareigūno jam tiksliai nežinant, kuo jis kaltinamas, ir galbūt neribotą laiką, mano nuomone, atsivertų kelias savivalei. Dėl to pareigūnui būtų pareikšti bendri įtarimai, o jis negalėtų paneigti jokių įtarimų. Man atrodo, toks požiūris nesuderinamas su Sąjungos teisėje numatytais procesinėmis garantijomis.

95. Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 3 straipsnyje numatyta, kad pareigūnas turi teisę būti išklausytas tyrimo pabaigoje, o tai iš principo reiškia, kad jis gali susipažinti su visais jam pateiktais kaltinimais ir pateikti gynybos argumentus. Vis dėlto manau, kad, atsižvelgiant į pirma nurodytą riziką, būtų nepriimtina reikalauti, kad pareigūnas palauktų tyrimo pabaigos, kad galėtų tiksliai žinoti, kokius pažeidimus jis yra įtariamas padaręs. Atvirkščiai, teisinis saugumas geriau užtikrinamas tuo atveju, jei atitinkamas pareigūnas informuojamas kuo greičiau ir kuo tiksliau. *Logiška, jog tai reiškia, kad taikytinos Pareigūnų tarnybos nuostatų normos jam turi būti nurodytos pradinėje procedūros stadijoje*. Tai juo labiau būtina tokiomis palyginti paprastomis aplinkybėmis, kokios susiklostė nagrinėjamoje byloje ir kuriomis nereikalaujama konkretaus faktinių aplinkybių išaiškinimo.

96. Nors Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 104 punkte, atrodo, sutiko su tokiais argumentais, galiausiai vis dėlto rėmėsi netinkamais motyvais, kad išvengtų tyrimo pradžios teisėtumo nagrinėjimo. Konkrečiau kalbant, *Bendrasis Teismas nepatikrino, ar FRA teisingai nustatė nagrinėjamu atveju taikytinas Pareigūnų tarnybos nuostatų normas*. Jis tik nurodė jau minėtą jurisprudenciją, siekdamas pateisinti tai, kad FRA sprendime pradėti administracinį tyrimą dėl apeliančio elgesio nepaminėjo Pareigūnų tarnybos nuostatų 21 straipsnio, nors ši jurisprudencija nebuvo svarbi. Todėl nagrinėjant apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą reikia pripažinti, kad motyvuose padaryta teisės klaida.

3. Tarpinė išvada

97. Bendrojo Teismo padarytas ir šioje išvadoje pateiktoje analizėje nustatytas teisės klaidas galima apibendrinti taip, kaip išdėstyta toliau. Pirma, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad iš esmės administracinis tyrimas gali būti atliekamas tik dėl Pareigūnų tarnybos nuostatuose nurodytų pareigų pažeidimų. Antra, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Pareigūnų tarnybos nuostatų 86 straipsnio 2 dalyje numatytus reikalavimus dėl įrodinėjimo standarto, reikalingo tokio tyrimo pradėjimui pateisinti. Trečia, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad šioje procedūros stadijoje administracija turi nurodyti, kokias konkrečias Pareigūnų tarnybos nuostatų normas pažeidė atitinkamas pareigūnas.

VI. Išvada

98. Remdamasis visais išdėstytais argumentais siūlau Teisingumo Teismui pripažinti, kad apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas yra pagrįstas.